

МЕТОДИКИ СТВОРЕННЯ ВЕНЧУРНИХ ФОНДІВ

*П. П. Федорович, викладач, Тернопільська
академія народного господарства*

Стратегія формування венчурного фонду включає ряд питань. Перший етап – це процес формування фонду, переговорів між двома сторонами: венчурним капіталістом і інвестором. На другому етапі розраховується потреба в фінансових результатах з урахуванням специфіки венчурного бізнесу в умовах ризику та невизначеності. На цьому етапі передбачається можливість формування інвестиційних ресурсів з різних джерел та оптимізація їх структури. Після збору засобів венчурного фонду, на третьому етапі здійснюється пошук ефективних інвестиційних проектів, збирання інформації про них, оцінка їх ефективності та ризику реалізації, порівняння та вибір тих проектів, котрі максимізують прибуток венчурної фірми. Завершальним етапом розробки стратегії формування

венчурного фонду є розробка варіантів повернення інвестицій (вихід з бізнесу).

В інвесторів, особливо іноземних, зацікавлених у вкладенні в фонди венчурного капіталу сьогодні є великий вибір можливостей. Тому для керуючих компаній важливо сформувати пакет документів, який розкриває для інвесторів всі переваги певного фонду. Як уже зазначалося, процес формування фонду — це процес переговорів між двома сторонами: венчурним капіталістом і інвестором. На прийняття рішень останніми впливають шість основних чинників: якість маркетингового дослідження, вибір інвестиційної стратегії, склад керуючої команди, минулі досягнення менеджменту, умови діяльності фонду.

У випадку прийняття інвестором принципового рішення про вкладення своїх коштів у певну країну або регіон, наступним кроком у його виборі серед фондів, що сперують на даному ринку, буде оцінка їх інвестиційної стратегії. Його будуть цікавити ті фонди і керівні компанії, які зможуть точно сформулювати, в чому полягає їх унікальна привабливість у розрізі стадій інвестування, галузей виробництва, організації постійного потоку потенційних інвестиційних можливостей, процесу прийняття інвестиційних рішень і загального управління фондом.

Найважливішим у визначенні інвестиційної стратегії фонду для інвесторів є позиціонування фонду відносно стадій інвестування і галузевих преференцій. Варіанти можуть бути самі різноманітні, від спеціалізації на ранніх стадіях фінансування з фокусом на телекомунікаційних сектор до орієнтації на великій операції з викупом безгалузевих переваг. З точки зору інвестора, у виборі стратегії немає правильного або неправильного рішення, важливе його логічне обґрунтування.

Структура інвестицій фонду є ще одним важливим чинником його інвестиційної стратегії. Тут також можуть бути різні варіанти: від мажоритарних вкладень в компанії, тобто придбання більше за 50% акцій, до міноритарної участі. Якщо фонд планує брати участь в компаніях, не купуючи контрольний пакет, то він повинен продемонструвати інвесторам, яким чином він буде здійснювати контроль за використанням коштів. У таких випадках інвестора хвилює можливість зміни менеджменту і отримання своєчасної і достовірної інформації про діяльність компанії, а також наявність обмежень на продаж активів компанії або на випуск нових акцій.

Розмір фонду має двояке значення: в інвесторів виникає стурбованість надто високим розміром комісійної винагороди і, навпаки, для компанії, що формує фонд, високий оголошений розмір фонду допоможе залучити великих інституційних інвесторів. Не зважаючи на те, який розмір фонду оголошений, керуюча компанія повинна визначити мінімально можливий, з розрахунку своїх майбутніх витрат (включаючи компенсацію своїм фахівцям), що покривається за рахунок комісійної винагороди.